

ZEE WOORDEN

Een speurtocht naar de naamsverklaring van zandbanken, geulen en andere 'zee-begrippen'

Heb je je wel eens afgevraagd waarom de zandbank 'Trapegeer' zo heet, of hoe de 'kabeljauw' aan zijn naam gekomen is? Of ben je veeleer benieuwd naar de persoon achter de 'Thorntonbank' of naar de ontstaansgeschiedenis van de maritieme term 'kraaiennest'? Geen nood, wij zochten de betekenis van de meest intrigerende zeewoorden voor je op en presenteren hieruit per editie van De Grote Rede twee termen: telkens één naam van een zandbank of geul op zee, en één niet-toponiem. Met de hulp van een experten-team waagt De Grote Rede zich op het gladde ijs van de historische en etymologische woordverklaring en laat je meegenieten van de 'best professional judgment' van deze zeewoordenars.

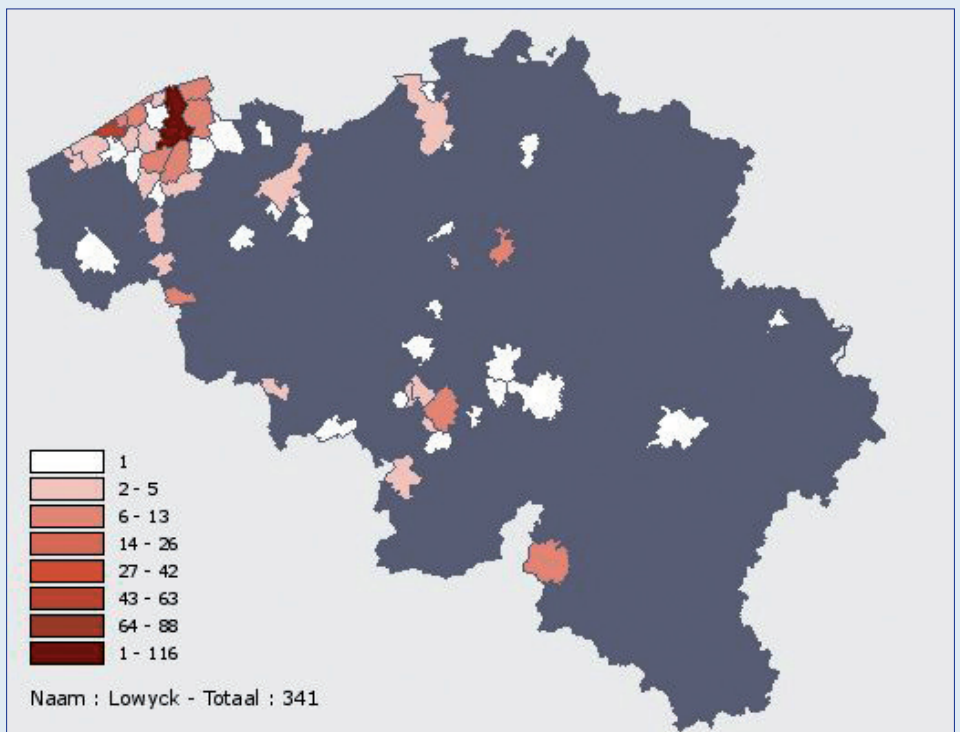
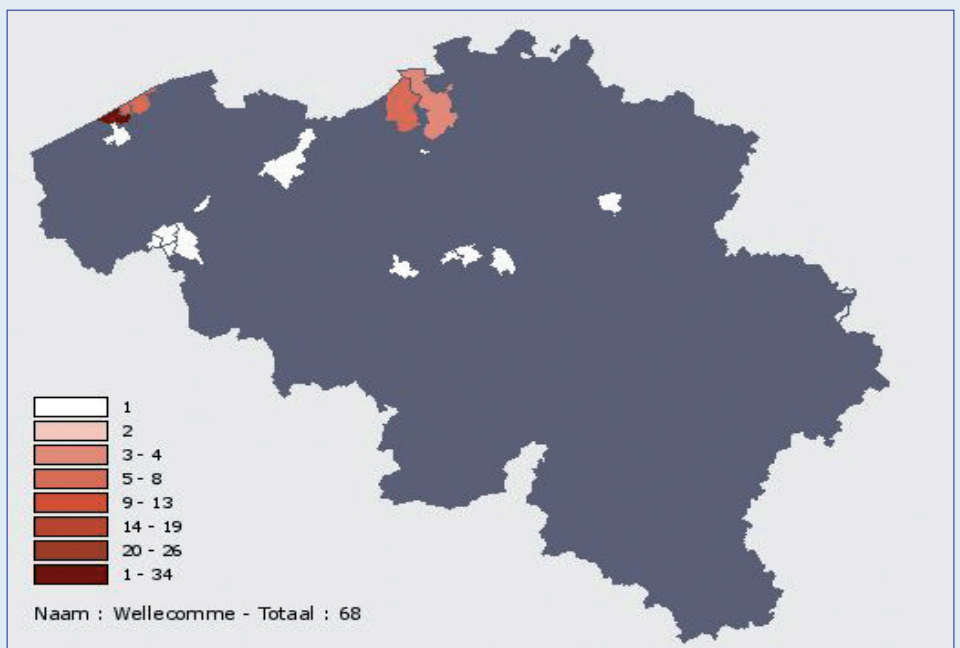
WELLEKOMBANK

In Grote Rede 28 (november 2010: zie bronnen) behandelden we uitvoerig een unieke zeekaart, die rond 1900 werd aangemaakt voor de Blankenbergse Vrije Visserijschool, en later vrijwel ongemerkt in het patrimonium van het huidige St.-Pieterscollege belandde. In datzelfde artikel zochten we ook de verklaring voor één van de vele zandbanknamen die op die Blankenbergse kaart is weergegeven, maar op de moderne zeekaarten bleek te zijn 'vergeten', nl. *Lodewijkbank*. Intussen is de naam *Lodewijkbank* – mede dankzij het bewuste artikel – in ere hersteld en prijkt hij op de actuele zeekaarten. Maar er is meer. Naar aanleiding van de officiële onthulling van het herontdekte kunstwerk op 18 november 2011 in het stadhuis van Blankenberge, opperde prof. Magda Devos, als spreekbuis van het zeewoordenteam, dat we met onze eerdere speurtocht naar een historisch befaamde Lodewijk de verklaring van *Lodewijkbank* misschien té ver zijn gaan zoeken, en dat de sleutel tot het raadsel wel eens dichterbij huis zou kunnen liggen. Een vermoeden in die richting wordt enigszins voor de hand gelegd door een andere op de bewuste, oude kaart voorkomende zandbanknaam: *Wellekombank*.

EEN NIEUWE HYPOTHESE

De ondiepte die op de Blankenbergse zeekaart *Wellekombank* heet, vinden we vandaag terug onder de naam *Thorntonbank* (zie ook Grote Rede 12,

■ Mogelijk zijn zowel *Lodewijkbank* als *Wellekombank*, twee ondieptes zo benoemd op de Blankenbergse zeekaart uit 1900, afgeleid van een plaatselijk courante familienaam. Uit www.familienaam.be blijkt alvast dat de familienamen *Wellecomme* (boven) en *Lowyck* (onder) heel frequent voorkomen aan de Belgische kust, tussen Oostende en Blankenberge

december 2004). Op deze zandbank, zo'n 30 km uit de kust gelegen, staan intussen 6 reuzewindmolens. In het zomerhalfjaar van 2012 zal het C-Power consortium daar nog eens 30 turbines bij plaatsen.

Dat zandbanken in de loop van de geschiedenis van naam kunnen veranderen blijkt al uit het feit dat zowat 40% van alle toponymen op de Blankenbergse zeekaart uniek zijn. Dat hoeft niet te verwonderen. De Noordzee wordt en werd immers bevaren door zeelui afkomstig uit verschillende streken en gemeenschappen. En al die groepen zijn potentiële naamgevers. Waarom de vissers van Blankenberge de zandbank *Wellekombank* doopten, blijft de vraag. Het lijkt weinig waarschijnlijk dat men die bank zag als een plaats waar men "welkom, welgekomen" was. Waarschijnlijker lijkt

het om in *Wellekombank* de familienaam *Wellecomme* te zien. Die familienaam komt in West-Vlaanderen vrijwel uitsluitend voor in de gemeenten van de middenkust, van Oostende tot en met Blankenberge (zie www.familienaam.be). Het zal dus ongetwijfeld ook een typische vissersfamilienaam zijn geweest. Dat maakt het aannemelijk dat een zekere *Wellecomme* iets met die bank te maken had. Wàt juist, blijft onduidelijk. Was het een visser die ter hoogte van de bewuste bank overboord is geslagen? Was het een reder die daar een schip verloor? Of was het een schip, genoemd naar zijn eigenaar, dat daar vast kwam te zitten of averij opliep? Wellicht zullen we dat nooit te weten komen, tenzij door een gelukkig toeval een of ander document opduikt waarin de identiteit van onze

Wellecomme wordt onthuld. Hoe dan ook, als *Wellekombank* naar een telg van een autochtone familie verwijst – en dat is veruit de waarschijnlijkste verklaring – waarom zou dat dan niet evengoed kunnen gelden voor *Lodewijkbank*? Ook de patronymische achternaam *Lodewijk* komt immers veelvuldig voor aan de Belgische kust, zowel in de vorm *Lodewyck* als in de meer dialectische gedaante *Lowyck*. Als deze nieuwe hypothese klopt, zou de recente officiële erkenning van *Lodewijkbank* een mooie hommage zijn aan alle vissers en matrozen die zich op zee hebben afgebeeld voor hun dagelijks brood en soms ook op zee gebleven zijn. Een hommage aan hen, wier namen zijn weggedeedsterd in de nevelen van de geschiedenis.

GARNAAL

Over onze grijze Noordzeegarnaal en zijn verwanten valt heel wat te vertellen. Toch zullen we ons in deze bijdrage beperken tot de etymologische verklaring. Enerzijds willen we niet vooruitlopen op een nog dit jaar verschijnend boek over garnalen. Anderzijds bleek het hoog tijd om schoon schip te maken met een aantal hardnekkige misverstanden rond de naamverklaring van het woord *garnaal*.

TYPISCH NEDERLANDS WOORD

Het woord *garnaal* met zijn vele regionale varianten – *geernaart*, *gernaar*, *gernaat*, *gernout* enz. – is alleen in het Nederlands inheems. In alle andere talen of taalvariëteiten die het woord onder de een of andere vorm kennen, is het een Nederlands leenwoord: Duits *Garnele*, Fries *garnaat* (waarnaast ook *grenaat* en *gar-naart*), Russisch *garnél*, Oudfrans *guernette* en de vele vormen in de Waalse en Picardische dialecten (o.m. *guernade* en *grenatte*) gaan alle op het Nederlands terug.

Toch is *garnaal*, zoals het kreeftachtige diertje heet in de Nederlandse standaardtaal, een betrekkelijk jong woord: de eerste vermeldingen ervan dateren pas uit de eerste helft van de 17de eeuw. Het ontstond in de Hollandse dialecten uit een oudere vorm met een *-r* in het eindsegment, nl. *garnaar(d)* of *geernaar(d)*. Het fonetische mechanisme achter die ontwikkeling is goed bekend in de taalkunde en heet er *dissimilatie* of *ongelijkmaking* van medeklinkers, iets wat zich vooral voordoet als er in één woord twee *l*'en of twee *r*'en staan. Zo ontstond bv. *martelaar* uit het oudere *marteraar* en *tovenaar* uit *toveraar*; woorden als *lepel* en *lelijk* luiden in kindertaal vaak *leper* en *lerijk*.

MD

GARNAAR(D) / GERNAAR(D) ALS OORSPRONKELIJKE FORM ?

Over de oorsprong van *gernaar(d)*, de voorloper dus van AN *garnaal*, verschaffen de etymologische woordenboeken geen zekerheid. Er zijn verschillende veronderstellingen geopperd, maar tot een eensluitende verklaring is het nog niet gekomen. De meeste etymologen vermoeden dat de vorm die achter *garnaal*

schuilgaat – een vorm dus met twee *r*'en zoals *geernaar(d)* – ook etymologisch de oorspronkelijke is. Het *Etymologisch woordenboek van het Nederlands* (EWN), dat een kritische synthese wil brengen van de etymologische kennis tot vandaag, haalt uit de oudere literatuur twee mogelijkheden aan, die beide uitgaan van een grondvorm met *-r* als laatste of voorlaatste klank.

Harig diertje

Eén van die verklaringen wil dat *gernaar(d)* en varianten afgeleid zijn van het zelfstandig naamwoord *grane*, dat 'baardhaar' betekent, met één van de achtervoegsels *-aar* (zoals in *molenaar* en *leugenaar*) of *-aard* (zoals in *dronkaard* en *gierigaard*). De garnaal zou dan zijn genoemd naar zijn voelsprietten, die op baardharen lijken. Dit benoemingsmotief is zeker plausibel: ontelbaar veel benamingen voor mensen, dieren en zaken zinspelen op een uiterlijk kenmerk van het benoemde. In het Frans zou trouwens de benaming *bouquet* voor de roze garnaal of steurgarnaal op hetzelfde motief berusten: *bouquet*, een afleiding van *bouc* 'bok' betekent 'geitenbaardje'. En ook klankwettig valt er tegen die theorie weinig in te brengen: een klankevolutie van *grane* naar *garne* en vervolgens *gerne* valt geheel te verantwoorden binnen de fonetische

mogelijkheden van het Nederlands. De eerste stap, in de taalkunde *metathesis* of *medeklinkerverwisseling* genoemd, wordt vaak waargenomen. De tweede, waarin een *a* voor een *r* tot *e* evolueert, is al even gewoon. Zo ook ontstond uit Westgermaans *gras* eerst *gars* en vervolgens *gers*.

■ De meest plausibele verklaring voor het woord *garnaal* verwijst naar de granaatappel. Zowel de rood-oranje kleur (in gekookte toestand) als de eitjes megedragen door de wijfjesgarnalen, vertonen gelijkenis met de granaatappel. Bovendien sluit deze verklaring het best aan bij de oudste attestatie van het woord in een Hollandse rekening uit 1350-51: *gharnaets* (Foto's: H.Hillewaert & Katrien Vervaele)

Afgeleid van een persoonsnaam?

De tweede verklaring in het EWN is afkomstig van de Gentse historisch taalkundige C. Tavernier-Vereecken. In haar artikel uit 1950 over persoonsnamen voor diersoorten, voert zij *geernaert* terug op de mansnaam *Gernhard*. Fonetisch gesproken klinkt ook die theorie sluitend. Echter, ook de 'baardhaar'-hypothese is o.i. niet de best denkbare verklaring. Dat een etymologische reconstructie *in theorie* aannemelijk is, betekent immers nog niet dat het in de taalgeschiedenis ook werkelijk zo is gelopen. Om geloofwaardig te zijn moet zo'n reconstructie ook op taalfeiten gesteund zijn, en daar wringt het schoentje. Zowel in historische bronnen als in de tegenwoordige dialecten vinden we duidelijke aanwijzingen dat de oudste vorm voor 'garnaal' in het Nederlands geen *r* had aan het wordeinde, wat sterk pleit ten gunste van een oude, bijna vergeten etymologische verklaring. Die houdt in dat het diertje aanvankelijk *granaat* werd genoemd, naar zijn gelijkenis – in gekookte toestand – met de vrucht van de granaatappelboom.

Granaat

ALS OUDSTE BENAMING ...

De theorie dat de kleine kreeftachtige zijn naam dankt aan de granaatappel, is afkomstig van de Groningse taalgeleerde Klaas Heeroma, in een artikel uit 1942. Het is de geloofwaardigste van alle voorgestelde verklaringen omdat ze meer dan alle andere met taalfeiten te onderbouwen valt. Daarom wekt het enige bevreemding dat het gros van de etymologische woordenboeken, waaronder ook het EWN, geen gewag maakt van Heeroma's artikel. Dat doet alleen Jan de Vries in zijn Nederlands etymologisch woordenboek (1971).

In het Middelnederlands heette de granaatappel *appelgarnate*, *-gernate*, *pumegarnate* maar ook kortweg *garnate* of *gernate* (MNW onder *GARNATE*, 3^e artikel), vormen die ook al vroeg opduiken in de naamgeving van de garnaal. De onverkorte vruchtnaam is een halve leenvertaling van Oudfrans *pume grenate*, dat zelf teruggaat op het Noord-Italiaanse *pom granat*, een variant van *melo granato* uit Latijn *malum granatum*, dat letterlijk 'vrucht met graantjes of korrels' betekent. Het tweede deel, *granat* of *grenate*, is de verbogen vorm van Latijn *granum*, dat ook aan de basis ligt van ons woord *graan* (EWN onder *GRANAAT*). De granaatappel is dus genoemd naar zijn vele graantjes of pitjes. De naamsoverdracht op het zeediertje, aldus Heeroma, berust op de gelijkenis van de felrode vrucht met de kleur van een gekookte garnaal. Daar kan aan toegevoegd worden dat de oranje eitjes, die door wijfjesgarnalen tussen de poten worden megedragen, een vrij

sterke gelijkenis met de pitjes van de granaatappel vertonen.

Voor zijn theorie ging Heeroma uit van de oudste in zijn tijd bekende attestatie van het woord voor garnaal in een Nederlandse bron en die trof hij aan in het Middelnederlands Woordenboek (MNW) onder het trefwoord *GEERNAERT*. Daar wordt een Brabantse tekst uit 1514 geciteerd, waarin sprake is van "Zeevisschen, vanden welcken hen bequaem syn **gernaet**, rozetten, pladijs, zeeoestren ende mosselen". Een vorm dus zonder tweede *r*, en gelijklopend met één van de middeleeuwse naamsvarianten van de granaatappel. Hierbij dient echter te worden opgemerkt dat de oudste vermelding in het MNW van een vorm mét *r* in de tweede lettergreep weinig jonger is. Het betreft een passage uit het kluchtspel *Esbatement van den Visscher* van de Brugse rederijker Cornelis Everaert, dat van circa 1530 dateert: "Siet waer ghunder een gheernaert comt ghelopen achter een cabeljaeu, diese voor huer jaecht." Op zich is de tijds kloof tussen *gernaet* en *gheernaert* in het geciteerde MNW-materiaal te klein om de eerstgenoemde vorm met enige zekerheid een primaire status toe te kennen. Dat Heeroma het niettemin bij het rechte eind had, wordt bevestigd door niet eerder gepubliceerde vindplaatsen uit bronnen die veel ouder zijn dan de excerpten in het MNW. Die werden ons welwillend meegedeeld door historicus Frank Kinnaer, die ze aantrof in zijn omvangrijke historische documentatie. In een Hollandse rekening uit 1350-51 is sprake van "alrehande vastenspise", waaronder "1 tonnekijn **gharnaets** van omtrent 30 stopen". Een in het Frans gestelde rekening uit 1385 van de grafelijke tol te Rupelmonde heeft het over "deus backes de **garnatse**", bestemd voor de bisschop van Luik.

Een tweede argument ten gunste van Heeroma's theorie leveren de Noord-Franse (Waalse en Picardische) vormen van het Nederlandse leenwoord voor 'garnaal'. Die eindigen zonder uitzondering op een *r*-loos segment, zo bijvoorbeeld Picardisch *grenade*, *guernade*, *guernate*, *gernaad* en Waals *grenate*. Het lijdt geen twijfel dat daarachter een Nederlandse vorm op *-aat* schuilgaat. Een bestanddeel *-aard* zou immers in het Frans als *-ard* verschijnen, en zodoende de gedaante aannemen van het courante persoonsnaamvormende suffix *-ard* (zoals in *clochard*, *montagnard* en *cagnard*).

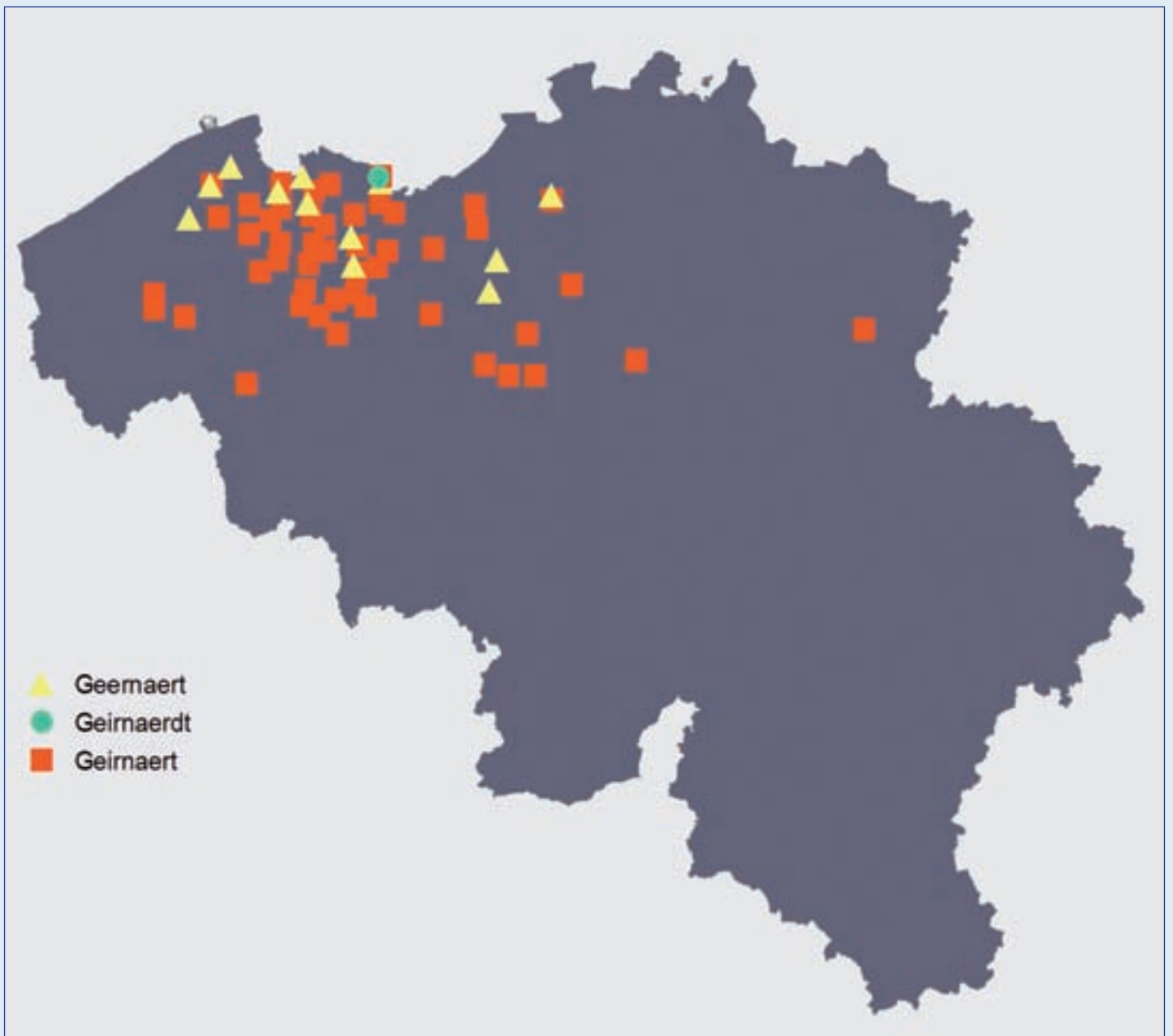
Ten derde wordt *granaat* als oorspronkelijke vorm ook gesteund door de verspreiding van de verschillende varianten van de benaming in de tegenwoordige Nederlandse dialecten. Bekijken we de geografische verhouding tussen de *-aad/-aat* en *-aard/aart*-varianten, dan blijkt het eerste type een veel ruimer areaal te bestrijken dan het tweede, dat enkel in de Vlaamse dialecten waargenomen wordt. Aangezien geen

van beide types gesteund wordt door de Nederlandse standaardtaal, is de kans het grootst dat de ruimst verspreide vorm ook historisch en etymologisch primair is t.o.v. het alternatief.

... EN *geernaar(t)* ALS EEN VOLKSE VERVORMING

Zoals Heeroma al stelde, is *geernaert* een (laat)middeleeuwse vervorming van oorspronkelijk *garnaat*, *gernaat*, waarin de tweede lettergreep werd aangepast aan de bekende achtervoegsels *-aar* en *-aard*. Te oordelen naar de oudste vindplaatsen en de huidige dialectische verspreiding ervan, heeft de vernieuwing zich het vroegst en het krachtigst doorgezet in de Vlaamse dialecten. Een bijkomende indicatie daarvan vinden we in het huidige familienamenbestand. De achternamen *Geernaert* en *Geirnaert* zijn nergens zo sterk vertegenwoordigd als in het noorden van de provincies West- en Oost-Vlaanderen en in Zeeuws-Vlaanderen (zie voor België www.familienaam.be en voor Nederland www.meertens.knaw.nl/nfb/). In zijn familienamenwoordenboek brengt Debrabandere deze namen niet in verband met de garnaal, hij verklaart ze als patroniemen uit de persoonsnaam *Gerhard*, wat voor een deel van die namen ongetwijfeld opgaat. Echter, gezien de opvallend sterke aanwezigheid van de *Geernaert*-namen in de buurt van de Noordzeekust en de Westerschelde lijkt het ons meer dan waarschijnlijk dat veel van die namen geïnspireerd zijn op de garnaal, en dus geen patroniemen zijn, maar oorspronkelijke beroepsbijnamen voor de garnaalvisser of -verkoper, of eigenschapsnamen voor mensen die in een of ander opzicht aan een garnaal deden denken. Nog heel wat andere visbenamingen zijn op die manier tot bijnaam en vervolgens erfelijke familienaam geëvolueerd, o.m. *Pladijs*, *Schol/Schul*, *Cabillau*, *Backeljau* en *Bot/But*.

Alleen in de Vlaamse dialecten heeft de nieuwvorming *geernaar(d)* voorgoed wortel geschoten. Toch heeft ook het Hollands vormen met twee *r*' en gekend, die de voorlopers moeten zijn geweest van het tegenwoordige *garnaal*. Bij Amsterdamse schrijvers uit de 17de eeuw heet het diertje naast *garnaat* o.m. *garnaert*, *garner* en *gerrenae*. Zijn deze vormen door Hollandse vissers aan hun Vlaamse collega's ontleend? Onmogelijk is dat niet, maar ze kunnen zich ook autonoom in de Hollandse volksmond hebben ontwikkeld.

■ De oorspronkelijke benaming voor garnaal was garnaat, gernaat. De vorm geernaart is hier een (laat)midleeeuwse vervorming van. Deze vervorming deed zich het vroegst en sterkst gelden in de Vlaamse dialecten, wat ook blijkt uit de verspreiding van de familienaam Geernaert en Geirnaert, een verspreiding die met name zichtbaar is in het noorden van de provincies West- en Oost-Vlaanderen en in Zeeuws-Vlaanderen (Bron: Marynissen A.; bewerking door Nathalie De Hauwere)

Bronnen

- Debrabandere F. (2003). Woordenboek van de familienamen in België en Noord-Frankrijk. Amsterdam, Antwerpen, Uitgeverij L.J. Veen.
- De Vries J. (1971). Nederlands etymologisch woordenboek. Leiden, E.J. Brill.
- EWN = Philippa M., F. Debrabandere, A. Quak, T. Schoonheim & N. Van der Sijs (red.). Etymologisch Woordenboek van het Nederlands. Amsterdam, Amsterdam University Press, 2003-2009.
- Heeroma K. (1942). Etymologische aantekeningen. Tijdschrift voor Nederlandse taal- en letterkunde 61: 58-61.
- MNW = Verwijs E. & J. Verdam (1885-1929). Middelnederlandsch Woordenboek. 's Gravenhage.
- Tavernier-Vereecken C. (1950). Diersoortnamen van Mensennamen afgeleid: garnaal, wulk, pier, vlinder. Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Toponymie & Dialectologie XXIV: 33-64.
- www.vliz.be/docs/groterede/GR28_Zeewoorden_Lodewijkbank&Kraaiennest.pdf
- www.vliz.be/docs/groterede/GR12_zeewoorden.pdf

EEN POTVIS OP HET STRAND VAN HEIST

In de vroege ochtend van 8 februari 2012 troffen wandelaars op het strand van Knokke-Heist een zeltogende potvis aan. Het dier lag tegenover het Natuurreservaat 'Baai van Heist' en was 13,5 meter lang. Het bleek om een mannetje te gaan – zoals alle potvissen die in de Noordzee terecht komen. Het onfortuinlijke dier lag bijna aan de hoogwaterlijn, en moet daar dus al rond 20 's nachts gestrand zijn. Helaas was het niet mogelijk om de kolos, eens op het strand, terug naar zee te brengen. Ook bestaan er geen beproefde methoden om zo'n walvis zacht te laten inslapen, waardoor het wachten was tot het dier vanzelf de geest gaf (rond 10u). Vrijwel onmiddellijk creëerde deze stranding heel wat media-aandacht en gedurende de volgende twee dagen zouden duizenden mensen de bittere koude trotseren om de oceanareus op het strand te aanschouwen. Na hoogtij – rond de middag – startte de autopsie. Dierenarts Thierry Jauniaux van de universiteit van Luik, bijgestaan door dierenartsen en studenten van de universiteiten van Luik en Gent, onderzochten minutieus de gestrande walvis. De autopsie bracht aan het licht dat het dier gezond was voor zijn dood: het had een dikke speklaag en sporen van recente voedselopname. De dood bleek dus volledig toe te schrijven aan de stranding: dit dier is met andere woorden, tijdens zijn trek, door een ongelukkig toeval vanuit de diepe Atlantische Oceaan in het gevaarlijk, ondiepe water van de Noordzee beland met alle gevolgen van dien. Daar vormen de kustwateren, met vaak sterke getijstromingen en geulen afgewisseld met zeer ondiepe banken, immers geen geschikt terrein voor

deze zeereuzen. Van het dier werden de onderkaak, enkele wervels, een schouder en een borstvin bewaard.

Verder onderzoek zal uitgevoerd worden op weefselstalen (toxicologie, microbiologie) en op de maaginhoud. De Civiele Bescherming voerde de laatste resten van het dier op 9 februari af naar het vilbeluik Rendac te Denderleeuw. Strandings van potvissen zijn bij ons zeldzaam, met gerapporteerde gevallen voor de 20ste en 21ste eeuw in 1954, 1989, 1994 (4) en 2004.

Jan Haelters

■ De foute koersberekening van dit jong mannetje potvis kwam hem duur te staan. Het dier strandde op 8 februari 2012 op het strand van Heist, waar hij na een korte doodstrijd het leven liet (Jeff De Groot)

DE EERSTE ÉÉNMANSDUIK NAAR HET DIEPSTE PUNT VAN DE WERELDOCEANEN

Het zal je vast niet ontgaan zijn, maar op 26 maart jl. werd alweer een grens verlegd. De maker van de film Avatar en Titanic, James Cameron, slaagde er als eerste in in een duikbootachtig tuig alleen tot in het allerdiepste plekje van de oceanen neer te dalen.

Met zijn Deepsea Challenger bereikte hij de bodem van het 11 km diepe Challenger Deep. Deze diepte is onderdeel van de Marianentrog, een 2500 km lange onderzeese kloof nabij de Filipijnen gelegen. Tijdens het circa 3 uur durende verblijf beneden, kon hij het landschap filmen. Bij het terug bovenkomen, was één van de eerste mannen die hem begroetten, Don Walsh. Deze Amerikaanse marinier vormde samen met Jacques Piccard het duo dat in 1960 geschiedenis schreef door als eerste tot het diepste oceaantpunt door te dringen. Jacques Piccard behoorde tot een Zwitsers geslacht geleerden dat meerdere records in luchtballonnen en duiktuigen op hun naam heeft staan.

Dat dit soort bemane recordpogingen tot nu toe beperkt is gebleven tot de twee hoger genoemde, heeft alles te maken met de grote risico's hieraan verbonden. Op een diepte van 11 km is het pikdonker, koud en vooral, heerst er een gigantische druk te vergelijken met het gewicht van een auto op een oppervlak van 1cm²! Bij de minste hapering wordt het je laatste reis...

Jan Seys

■ De filmmaker James Cameron dook op 26 maart 2012 als eerste solo naar het diepste punt van de werelddoceanen. Hij deed dat in het onderwatervaartuig Deepsea Challenger, een er wat als een groene torpedo uitzien gevaarte (National Geographic Society)

PRESTIGIEUS EN EIGENZINNIG FOTOBEEK FLANDERS COAST

Medio december 2011 is in het hotel Thermae Palace in Oostende het nieuwe fotoboek 'Flanders Coast' voorgesteld, dat de Vlaamse kust op een eigenzinnige, zij het kunstige en verfijnde manier in beeld brengt. Fotograaf Tom d' Haenens is bekend van de spraakmakende fotoboeken 'Flanders Port Area' over de Vlaamse havens en 'Creating Land for the Future' over de baggerwereld. Voor 'Flanders Coast' toerde hij ruim 8 maanden door de kustregio en legde met een scherp oog voor details, structuren en patronen de meest onverwachte beelden vast, zonder zich te verliezen in de stereotype of louter toeristisch gerichte weergave van de kust en het dagelijkse leven aan zee. Tijdens zijn exploratie is hij begeleid door communicatiemanager John Pauwels van de MDK-afdeling KUST, die ook alle teksten in het

boek schreef. De fotograaf was te gast bij alle instellingen van de overheid die zich om de kust bekommeren en kwam zo in contact met alle facetten van de maritieme dienstverlening, de kustwacht, het kustbeheer en de activiteiten voor het beveiligen van de kust tegen de zee. Het prestigieuze boek FLANDERS COAST is te koop bij Standaard Boekhandel en kost 55 EUR.

Meer info: View & Vision c/o Ina D' Haene (0472/53.56.93; ina@viewvision.be).

Charlotte Devriendt

Tom D' Haenens

